Biyoloji Dersi Motivasyon Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Biyoloji Dersi Motivasyon Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18091

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Biyoloji Dersi Motivasyon Anketi, ö?rencilerin biyoloji dersine yönelik motivasyon düzeylerini ve bu motivasyonu olu?turan temel psikolojik yap?lar? ölçmek amac?yla Türkçe'ye uyarlanm?? geçerli ve güvenilir bir ölçektir. Ölçek, ö?rencilerin hem içsel hem de d??sal motivasyon kaynaklar?n?, derse olan ilgilerini, sorumluluk alg?lar?n?, özgüven düzeylerini ve s?nav kayg?lar?n? alt? ayr? boyutta de?erlendirmektedir. Bu anket, e?itim ara?t?rmac?lar? ve ö?retmenler için ö?rencilerin ö?renme süreçlerindeki motivasyonel engellerini ve güçlü yönlerini belirlemede önemli bir araç sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Biyoloji E?itimi, Ö?renci Motivasyonu, ?çsel Motivasyon, D??sal Motivasyon, Ba?ar? Kayg?s?, Ölçek Uyarlama, Faktör Analizi, Güvenilirlik.

Yazarlar

Gülay Ekici

Amaç

Biyoloji Dersi Motivasyon Anketinin temel amac?, lise veya üniversite düzeyindeki ö?rencilerin biyoloji dersine özgü motivasyon yap?lar?n? standart ve sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu adaptasyon çal??mas?, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerini koruyarak, Türk e?itim sistemi ba?lam?nda ö?rencilerin ö?renme çabalar?n?, öz yeterlilik inançlar?n? ve kayg? düzeylerini ölçebilecek geçerli bir araç sunmay? hedeflemi?tir.

Ölçek, e?itimcilerin ve ara?t?rmac?lar?n, ö?rencilerin biyoloji dersine olan tutumlar?n? derinlemesine anlamalar?na yard?mc? olur. Elde edilen veriler, biyoloji ö?retim yöntemlerinin geli?tirilmesi ve ö?rencilerin motivasyonunu art?rmaya yönelik spesifik müdahalelerin tasarlanmas? için kritik öneme sahiptir.

Yap?

Ölçek, ö?rencilerin biyoloji dersine yönelik motivasyonunu çok boyutlu bir yap? olarak ele al?r ve alt? temel faktörden olu?ur. Bu faktörler, ö?rencilerin ö?renme sürecine yakla??mlar?n? ve duygusal tepkilerini kapsamaktad?r.

Ölçekte ölçülen alt? temel boyut ve bu boyutlara ait tan?mlay?c? maddeler ?unlard?r:

?çsel Motivasyon Boyutu: Biyoloji dersini ö?renmekten al?nan haz ve ilgiye odaklan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

D??sal Motivasyon Boyutu: S?navlarda ba?ar?l? olma, not alma veya di?er ö?rencilerden daha iyi olma gibi d??sal ödüllere yönelik güdülenmeyi ölçer.
Biyoloji Ö?renmeye ?lgi Boyutu: Biyoloji ders içeri?inin ki?isel amaçlar ve gelecek hedefleri ile ba?lant?s?n? alg?lama derecesini ifade eder.
Biyoloji Ö?renmede Sorumluluk Boyutu: Biyoloji dersini ö?renebilmek için gösterilen çaba ve sorumluluk alma düzeyini de?erlendirir.
Biyoloji Ö?renmede Güven Boyutu: Biyoloji dersindeki ba?ar?ya dair öz yeterlilik ve inanç seviyesini ölçer.
Biyoloji S?navlar?nda Endi?e Boyutu: Biyoloji dersi s?nav zaman? geldi?inde hissedilen kayg? ve stres düzeyini belirler.

Geçerlik

Biyoloji Dersi Motivasyon Anketinin Türkçe formunun yap? geçerli?i, madde analiz çözümlemesi ve Varimax Faktör Analizi ile test edilmi?tir. Yap?lan döndürme i?lemi sonucunda, anketin orijinal yap?s?yla tutarl? olarak alt? faktörlü bir yap?n?n ortaya ç?kt??? belirlenmi?tir.

Analizler, özde?eri (eigenvalue) 1'den büyük alt? faktörün bulundu?unu göstermi?tir. Bu bulgu, Türkçe uyarlaman?n, biyoloji dersi motivasyon anketinin orijinalinde yer alan alt? faktörlü yap?y? ba?ar?yla yans?tt???n? ve yap? geçerli?ine sahip oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???, Cronbach Alpha katsay?s? kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Anketin geneli için hesaplanan Cronbach Alpha de?eri **0.87** olarak belirlenmi?tir, bu da ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Alt faktörlerin güvenirlik de?erleri de yüksek iç tutarl?l??? desteklemektedir:

Birinci faktör (?çsel Motivasyon) için: 0.85
?kinci faktör (D??sal Motivasyon) için: 0.80
Üçüncü faktör (Biyoloji Ö?renmeye ?lgi) için: 0.83
Dördüncü faktör (Biyoloji Ö?renmede Sorumluluk) için: 0.88
Be?inci faktör (Biyoloji Ö?renmede Güven) için: 0.86
Alt?nc? faktör (Biyoloji S?navlar?nda Endi?e) için: 0.89

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek amac?yla gerçekle?tirilen Faktör Analizi, temel bile?enler yöntemini kullanm?? ve faktörlerin daha net yorumlanabilmesi için dik döndürme yöntemlerinden **Varimax** rotasyonu uygulanm??t?r. Analiz sonucunda, toplam varyans?n önemli bir k?sm?n?

ARABPSYCHOLOGY.COM

aç?klayan ve özde?eri 1'den büyük olan alt? ba??ms?z faktör tan?mlanm??t?r.

Bu alt? faktörün varl???, orijinal ölçe?in teorik yap?s?n?n Türkçe formda da korundu?unu do?rulamakta ve biyoloji dersi motivasyonunun alt? farkl? boyutta incelenmesine olanak sa?lamaktad?r. Bu bulgular, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünün sa?lam oldu?unu göstermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: 5'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i.

Maddelerin Derecelendirilmesi: (1) "Kesinlikle kat?lm?yorum", (2) "Kat?lm?yorum", (3) "Karars?z?m", (4) "Kat?l?yorum" ve (5) "Kesinlikle kat?l?yorum".

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal dil (Bilinmiyor/Genellikle ?ngilizce).

Popülasyon Grubu: Ö?renciler (Genellikle lise ve üniversite ö?rencileri).

Ya? Grubu: Ergenlik ve Genç Yeti?kinlik.

Popülasyon Detaylar?: Biyoloji dersi alan e?itim kademelerindeki ö?renciler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim anketi.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme Motivasyonu, Likert Ölçe?i, E?itim Psikolojisi, Özgüven, Varimax Rotasyonu, ?ç Tutarl?l?k, Gülay Ekici.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Gülay Ekici

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: gulayekici@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanmas? 2009 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Ölçe?in ticari kullan?m? ve izin ?artlar? için sorumlu yazar Gülay Ekici ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

biyoloji-dersi-motivasyon-anketi-toad.pdf

Kaynaklar

Ekici, G. (2009). Biyoloji Dersi Motivasyon Anketinin Türkçe'ye uyarlanmas?. *Ça?da? E?itim Dergisi*, *34*, 6-15.

Biyoloji Dersi Motivasyon Anketinin Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

?çsel motivasyon boyutu :Biyoloji dersini ö?renmekten ho?lan?r?m.
D??sal motivasyon boyutu: Biyoloji dersi s?navlar?nda di?er ö?rencilerden daha ba?ar?l? olmak isterim.
Biyoloji ö?renmeye ilgi boyutu: Ö?rendi?im biyoloji dersi ki?isel amaçlar?mla ba?lant?l?d?r.
Biyoloji ö?renmede sorumluluk boyutu : Biyoloji dersini ö?renebilmek için gerekli çabay? gösteririm.
Biyoloji ö?renmede güven boyutu: Biyoloji dersinde ba?ar?m?n di?er ö?rencilerle ayni seviyede ya da onlarda daha iyi olaca??n? dü?ünürüm.
Biyoloji s?navlar?nda endi?e boyutu: Biyoloji dersi s?nav zaman? geldi?inde endi?elenirim.

ARABPSYCHOLOGY.COM